

SLOVENSKI NAROD

Izbaja vsak dan popoldne, izvemati nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrtst. — Do 100 vrtst. — Do 2.50, od 100 do 300 vrtst. — Do 3., večji inserati petit vrtst. — Popust po dogovoru, inserati zavek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji. — Do 12., za izdajateljstvo. — Rokopis se ne vraca.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 5. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/1. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65. — podružnica uprave: Kocovna ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.361.

Revolucija proti Hitlerju

Del napadalnih oddelkov je pripravljal skupno z nezadovoljnimi politiki upor, ki pa so ga s pomočjo vojske v krvi zadušili

Berlin, 2. julija. r. V soboto so se odigrali v Nemčiji važni dogodki. Zunanj svet je izvedel za to še pozno zvečer, ker je bil preko dneva prekinjen ves telefonski in briozavni promet z inozemstvom. V okvirju narodnosocialistične stranke, odnosno vlade so odkrili tajno zaroto, ki je pripravljala revolucijo in hotela strmoglavit Hitlerja in njegov režim ter vstolici bivšega državnega kancelarja in vojnega ministra generala Schleicherja. Značilno pa je, da je upor izhal iz vrste hitlerjevskih napadalnih oddelkov, ki so bili nekoč glavna Hitlerjeva zaslomba. Ni še povsem jasno, kaj so prav za prav hoteli zarotniki. Uradni komunikacijski so zelo nejasni in ugotavljajo samo izvršen dejstvo, ne da bi se spuščali v jedro nastale borbe, ki ima povsem značaj revolucije.

V soboto zjutraj se je Hitler nenadoma odpeljal v Monakovo, kjer je, kakor zatrjujejo, začel zarotnike baš pri posvetovanju. Na mestu je dal aretirati glavnega poveljnika hitlerjevskih napadalnih oddelkov kapetana Röhma in celo vrsto drugih hitlerjevskih voditeljev, obenem pa je dal pruskemu ministrskemu predsedniku Göringu nalog, naj izvede slično »čiščevalno« akcijo, v Berlinu in drugod. Po njegovem nalogu je bil aretiran tudi bivši kancelar general Schleicher. Ker pa se je aretacij z orožjem v roki uprl, kakor pravi uradni komunikat, je bil pri tem ubit. Ker ga je branila njegova žena, je bila tudi ona ustreljena. Ostali dogodki so se nato razvijali z bliskovito naglico. Vojska in Hitlerju zvesti napadalni oddelki so naglo zasedli vse vojašnice Röhmovih prisostev, jih razorožili, voditelje aretirali in zapri. Kdor se je upiral, je bil ustreljen. O dogodkih je izsel kratek uradni komunikat, ki ugotavlja, da so poskušali nekateri nedisciplinirani člani napadalnih oddelkov skupno z drugimi izdajalskimi elementi izvršiti revolucijo, ki pa jo je »vodja« takoj energično zatr.

Obsedno stanje ukinjeno

Berlin, 2. julija. r. Šele snoči je javnost izvedela, da je bilo nad vso Nemčijo proglašeno obsedno stanje, ko je izsel odlok vojnega ministra generala Blomberga, da je obsedno stanje ukinjeno. Po zadnjih vesteh izgleda, da je število smrtnih žrtev sobotne revolucije mnogo večje, kakor pa se uradno priznava, in kakor se je prvotno mislilo. Med žrtve je treba pristeti tudi številne nekoč ugledne politike, ki so, videlic, da je zaročena odkrita, izvršili samomor. Kakor se sedaj potrijev, sta izvršili samomor tudi oba pobočnika podkancelarja Papena, Bese in Tirske. V političnih krogih smatrajo, da je položaj podkancelarja Papena tako omoran, da je treba računati z njegovo ostavko. To se vidi tudi že po ukrepih, ki jih je odredil Hitler proti njemu in njegovim najbližjim okolici. Odstavljeni poveljnik napadalnih oddelkov Röhm je, kakor se sedaj uradno priznava, mrtev.

Aretirani Hohenzollernci

V Berlinu krožijo tudi še nepotrejne vesti, da je bilo aretiranih tudi več članov Hohenzollernske dinastije, ki so igrali veliko vlogo v hitlerjevskem pokretu. Ko se je Hitler snoči pojaval na ulici, so mu bile pripredene velike manifestacije.

Röhm ubit

Berlin, 2. julija. AA. DNB poroča: Bivšemu štabnemu načelniku napadalnih čet Römu je bila dana prilika, da sam izvede posledice za svoje izdajalsko delo. Ker tega ni storil, so ga ustrelili.

Pariz, 2. julija. AA. Iz Berlina poročajo, da so stotniku Römu, takoj, ko so ga po aretaciji pripeljali v policijski zapor, svetovali pristojni činitelji, naj si sam vzame življenje. Ker stotnik Röhm ni moral izvršiti tega nasveta, ali bolje, ker se ni hotel pokoriti tej zapovedi, so ga po nadaljnem poročilu iz Berlina ustrelili.

Po najnovejših vesteh je ista usoda doletela še 10 drugih nacionalno socialističnih voditeljev. O usodi sina bivšega cesarja Viljema, princa Augusta Viljema, ki je pripadal glavnemu štabu napadalnih čet, krožijo vsi mogoci fantastični glasovi. Tako se je snoči raznesla v Berlinu govorica, da bi imel biti princ Avgust Vi-

ljem ustreljen, pa mu je o pravem času uspelo zbežati v inozemstvo. Po drugi strani pa trde, da se mu ni posrečilo zapositi Nemčije in da je zdaj interniran na svojem stanovanju v Berlinu.

Vsekakor je po sročnjih poročilih iz Berlina gotovo, da odločna akcija, ki se začela preteklo soboto proti ekstremnim nacionalnim socialistom, še ni končana in da prav lahko pride do novih aretacij in usmrtnitev.

Akcija je končana ...“

Berlin, 2. julija. r. Davi je bil izdan uradni komunikat, ki pravi, da je »čiščevalna akcija«, ki je trajala 24 ur, končana. Mir in red je v vsej državi obnovljen. Celokupni narod je endušen za voditelja.

Hitlerjev položaj omajan?

London, 2. julija. r. V tukajšnjih krogih smatrajo, da je glavni vzrok sobotne pobune napadalnih oddelkov v tem, ker so izvedeli, da se pripravlja nji-

hova likvidacija. S tem bi vodilni člani rive vojske izgubili svojo vlogo, zaradi česar je zavala med njimi veliko nezadovoljstvo. Iskali so zvez z drugimi opozicionalnimi krogom in nameravala prirediti revolucijo, ki je bila naperjena osebno proti Hitlerju. Njega so hoheli odstaviti in proglašiti pod vodstvom generala Schleicherja novo diktaturo, ki bi se naslanjala na vojsko ter desničarsko-konzervativne kroge. Hitler je bil o tem obveščen po nekem svojem zavodu in ko je stvar dozorela, je ne nadoma izdal ukrepe, s katerimi je revolucionarni pokret na mati zadušil. Kljub temu pa sodijo, da je s tem dogodki položaj Hitlerjevega režima znaten omajan in da je pričakovati v Nemčiji še drugih zelo dalekosežnih in usodenih dogodkov. Hitlerjev režim je umil svoje najboljše moči in naizanesljivješo oporo. Edina napačna Hitlerjeva je sedaj vojska, ki pa ima tudi svoje posebno gledišče v mnogih vprašanjih, zaradi česar bo moral Hitler naiboljše znatno izpremeniti svoj dosedanjih političnih kurz na zunaj in znotraj.

Hitler odvisen od vojske

Francoska sodba o položaju v Nemčiji — Samo vojska in policija sta še zanesljivi opori Hitlerja

Pariz, 2. julija. AA. Vsi današnji pariski junakini prinašajo od svojih posebnih dopisnikov iz Berlina obširna poročila o političnem položaju v Nemčiji in v glavnem soglasno ugotavljajo, da se bo Hitlerjeva vladpa po drakonskih ukrepnih zoper napadalne oddelke v bodoče mogla naslanjati le na redne čete in na policijo. Listi naglašajo, da je imela do sobote nacionalno socialistična država 3 glavne opore: redno vojsko pod poveljstvom generala Blomberga, prusko policijo pod poveljstvom ministra Göringa in napadalne oddelke s stotnikom Röhom na čelu. Listi se zdaj izpršujejo, kakšen bo poslej Hitlerjev položaj med generalom Blombergom in ministrom Göringom glede na to, da kancelar nima več za seboj milijona ljudi, ki so tvorili poprej njegovo glavno oporo, da nima napadalnih oddelkov, ki so predstavljeni organizirano v črsto celoto. V tem pogledu bi se mogla splošna sodba listov nekako takole izraziti: Hitlerju se za zdaj ni treba ničesar dati, zakaj če se ne bi bilo popolnoma zanesel na zvestobo Blomberga in Göringa, to je v dejanskem podporo vojske, se ne bi bil nikdar upal razpustiti niti za mesec dni napadalnih oddelkov, ki so celih 14 let delali zanjo, spravili na vodstvo države in ga ohramili na oblasti prvih 6 mesecev 1933. Pariski listi iz tega sklepajo, da se Hitler za zdaj lahko popolnoma zanesa na vojsko in policijo in pravijo, da bo usoda nacionalno socialističnega režima odvisna od tega, ali bodo nemške narodne množice še nadalje ostale zveste današnji Hitlerjevi politiki in metodam, ki se jih poslužuje Hitlerjevi sodelavci pri izvajaju svojega političnega programa.

Vojska za Hitlerja

Vojni minister general Blomberg je izdal danes proglaš na vojsko, ki jo imenuje oboroženi del nemškega naroda. V svojem proglašu se zahvaljuje vojski za njeno vzorno držanje o priliki zatretja revolucionarnega poizkusa iz-

dajalcev. Obenem slavi junakstvo Hitlerja, ki je sam planil na izdajalce in zagotavlja, da bo vojska vedno sledila vsakemu njegovemu pozivu. V političnih krogih komentirajo ta proglaš kot dokaz, da se je Hitler dočela naslonil na vojsko in bo zato najbrže razpustil svojo rjavo vojsko. Zatrjuje se, da bo napadalni oddelki popolnoma likvidirani. Večina bo odpuščenih, ostali pa bodo priključeni redni vojski.

Pomirjenje z Vatikanom

Berlin, 2. julija. AA. Iz Kiela poročajo, da je v tamkajšnjo luko priplula na večdnevni obisk britanska križarka »Achilles«. Križarka spada med najmodernejše enote britanske mornarice in so jo spustili v morje še januarja t. l. Imata 6000 ton in je opremljena z najmodernejšim oružjem.

Križarki so priredili izredno prisoten sprejem. Občinska upava in poveljstvo vojske luks sta izdali vsem mornarjem »Achillesa« brezplačne vozovnice za tramvaj in lokalne ladje, kielški jadrni klub in nekatera druga društva so pa dala častnikom »Achillesa« na razpolago svoje prostore in svoje jahte za ves čas, dokler se bo križarka mudila v Kielu.

Angleška križarka v nemški luki

Berlin, 2. julija. AA. Iz Kiela poročajo, da je v tamkajšnjo luko priplula na večdnevni obisk britanska križarka »Achilles«. Križarka spada med najmodernejše enote britanske mornarice in so jo spustili v morje še januarja t. l. Imata 6000 ton in je opremljena z najmodernejšim oružjem.

Križarki so priredili izredno prisoten sprejem. Občinska upava in poveljstvo vojske luks sta izdali vsem mornarjem »Achillesa« brezplačne vozovnice za tramvaj in lokalne ladje, kielški jadrni klub in nekatera druga društva so pa dala častnikom »Achillesa« na razpolago svoje prostore in svoje jahte za ves čas, dokler se bo križarka mudila v Kielu.

Ameriška obsodba nemške gospodarske politike

Vlada Zedinjenih držav trdi, da je Nemčija zašla v gospodarsko stisko zaradi politike Hitlerjevega režima

Washington, 2. julija d. V svojem odgovoru na nemško noto o proglašitvi transverga moralitorija pravi ameriška vlada med drugim:

Vladi Zedinjenih držav, so znané finančne težkoje Nemčije, vendar pa je mnenja, da je nemška vlada v veliki meri odgovorna za položaj, v katerega je Nemčija zašla zaradi politike Hitlerjevega režima. Nemčija vlada ve brez dvoma, da je ta politika v mnogih delih sveta izvajala odpor, ki se je pokazal v raznih trgovskih sporih in ki morda dovedel tudi do zmanjšanja nemške transiente sposobnosti. Zedinjenje države računa, da bo Nemčija storila vse za izpolnitve svojih plačilnih obveznosti.

Nemška prizadevanja za zadovoljitev

upnikov niso dokazana z navedbo skrčenih deviznih zalog. Nemčija mora nasprotno v vsej svoji politiki upoštevati svoj položaj kot države dolžnice. More se reči, da je odtegnitev inozemskega denarja povzročilo vodstvo nemške politike. Zato se ne morejo delati odgovorni upniki za nastali položaj. Nemčija je uporabila del deviz za nakup nemških obveznic in vojnega materiala. V nasprotju s tem pa so bili posojila, ki jih je Amerika dovolila Nemčiji, sklenjena z izrecnim dogovorom, da bodo uporabljena za produktivne namene, za obnovitev trgovske mornarice, modernizacijo železnic, ozdravljenje bankarstva, gradnjo hiš, cest, prekopov itd., kakor so navajali nemški merodajni krogi, ki so iskali posojila. Ameriški kapital je bil brez dvo-

ma bistven element pri obnovi nemškega gospodarstva po polomu I. svetovne vojne. Dawesovo in Youngovo posljilo sicer ne interesira neposredno Zedinjenih držav, ker to zadevni pogodb niso podpisane, toda za obe posojili so bili izdati v Ameriki veliki zneski in Zedinjenje države smatrajo, da svoj dolžnost poskrbeti, da ne pride do nobene diskriminacije ameriških upnikov.

Moralitorij povečuje disklokacijo mednarodnih financ in trgovine ter ovira stremljenja po mednarodnem sodelovanju, s katerim naj bi se odpravile gospodarske tež-

koče sveta.

Berlin, 30. junija, d. Ameriški odgovor na nemško noto o transfernem moralitoriju je zbudil v Nemčiji presenečenje. Pri tem poudarjajo, da ima ameriška nota v svojih glavnih točkah politični značaj in da vsebuje napade proti vodstvu nemške politike. Od angleške note se razlikuje po svojem bistvenem negativnem značaju. Angleška nota je vsa vsebovala pozabilo na pogajanja za odstranitev težkoč, ameriška nota pa nima nobenega miglaja, kako naj bi se odpravila razlika v nazivanih.

Strahovlada v Avstriji

Klerofašistični režim se drži na krmilu samo še s terorjem in nasiljem

Dunaj, 2. julija. r. Položaj v Avstriji postaja čimdalje bolj napet. Mesto pričakanovanega in obljubljene premirje po besednem sestanku Mussolinija s Hitlerjem so narodni socialisti le še okreplili svojo teroristično akcijo. Bombe in peklenki stroji so postali že tako vsakdanja stvar, da niti več ne vzbujujo posebne pozornosti.

96 atentatov v enem dnevu

V noči pred praznikom sv. Petra in Pavla je bilo izvršenih nihče manj kakor 96 večjih in nevečjih, manjših demonstrativnih atentatov. Teroristi so se kljub vsem ukrepom varnostnih oblasti znova spravili na železniške proge in če bodo svoje akcije v tej meri nadaljevali, je v nevarnosti v Avstriji ves promet. V preteklih dneh so postali že takojčični rezultati. V večjih krajih, pa tudi na deželi, so začeli ljudi osejanje. Kdor ne plača, ne zavtevane vste, ga prijavijo kot nasprotnika režima in ne pomaga mu nobena stvar. Takih primerov je bilo zadnje dni že celo vrsta, a nihče si ne upa nastopiti proti njim. Poedinci, ki so se uprli terorju klerofašistov in zahtevali zaščite od rednih varnostnih oblasti, so morali brez nadaljnega v zapori kot uporniki. Oblasti hočajo očividno za vsako ceno čuvati avtoritet klerofašistov.

Blagodati klerogardistov

Delovanje Dolffussovin klerogardistov izvija vedno hujši odpor. Zavedajo se, da so postavljeni izven zakona in da se jim ni nicesar batiti, so zaščiti na docela druga pota, da pa jih je pravto menil Dolffuss. Varnostno službo smatrajo le za postransko stvar, glavni citij jim je, da kar najbolj izkoristi svoj privilegirani položaj. V večjih krajih, pa tudi na deželi, so začeli ljudi osejanje. Kdor ne plača, ne zavtevane vste, ga prijavijo kot nasprotnika režima in ne pomaga mu nobena stvar. Takih primerov je bilo zadnje dni že celo vrsta, a nihče si ne upa nastopiti proti njim. Poedinci, ki so se uprli terorju klerofašistov in zahtevali zaščite

Občni zbor akademskega pevskega zbora

Razveseljiva bilanca letošnjega poslovnega leta — Laskave kritike o koncertih v Sarajevu

Ljubljana, 2. julija

Po letih je Akademski pevski zbor v Ljubljani gotovo eden najmlajših otrok slovenske glasbene mape, po svojem glasbenem delovanju eden najagilnejših, po umetnostnem udejstvovanju in stremljenju pa vsektorov prvi. Osmutek delavnega programa, ki intendira simstematični prikaz razvoja slovenske vokalne glasbe, je zbor pridel realizirati z uspešnimi koncerti Antonia Foersterja, letos pa je vzbudi posebno pozornost program slovenske narodne pesmi: »Korotan — Bela Krajina«. Svoj namen je zbor posvedoci deloma z mednarodnim radio-koncertom, z rednimi koncerti v Ljubljani in Mariboru ter z gostovanjem v Sarajevu (2 koncerta). Poročila, kritike domačih in zlasti tujih recenzentov prisijojo zboru eno prvih mest med jugoslovenskimi zbori, nekateri ga stavljajo celo na celo državnih moških zborov, vsi pa povdajajo njegov visoki umetniški nivo v kulturno-politični pomen.

V ponedeljek 25. junija so se zbrali naši pevci akademski s svojim prijateljem in idealnim voditeljem zboru g. Francetom Maroltom k občnemu zboru, ki je dokazal polno efektivno bilanco letošnjega poslovnega leta. Započeti program, prikaz slovenske narodne pesmi, namerava zbor v jeseni nadaljevati in zaključiti; sledila bo slovenska duhovna pesem in pesem narodnega preporoda. V skladu s svojim studijem je zbor izdal v svoji založbi dvoje edicij: Fr. Marolt: »15 slovenskih narodnih in M. Tomic: »Belokrajske. V sodobnem pomankanju nove vokalne literature pomenjajo ediciji prevezen glasbeno-literarni in zlasti praktični prispevki.

Poleg rednih zborovskih vaj vzdržuje APZ v svojem okviru redno zborasko šolo, ki skrb pod vodstvom zaslužnega kulturno-političnega delavca Fr. Marolta za zborov narascap. Po poročilih upravnega odbora je podal zborovodja kritično smotro letošnjega umetnostnega delovanja, zaradi izrednih zaslug za zbor in njegovo delovanje je bil s soglasjem sklepom izvoljen članom zobra profesor g. Matija Tomic. Volitive novega odbora so pokazale popolno harmonijo članstva in strurno delavno priravnost zobra.

V novo izvoljenem odboru so: predsednik Lipovec Joža, cand. iur., podpredsednik I. Tozon Mirko, cand. iur., podpredsednik II. Pavlič Stane, cand. iur., tajnik I. Trampuž Boris stud. iur., tajnik II. Možetič Albin stud. techn., blagajnik Nerima Bino, cand. techn., blagajnik II. Kolar Milan, stud. techn., arhivar Štefan Karel, stud. techn., gospodar Svetek Leo, cand. iur., odbornika Pele Lado, cand. iur., Dolenc Franjo stud. techn., revizorja Sketelj Janko, cand. techn., Ložar Alojzij, cand. iur.

V naslednjem činimošču odlomki iz koncertov v Sarajevu.

Sarajevo: »Jugoslovenski liste« od dne 1. VI. t. 1. je prinesel pod peresom g. dr. Breila obširno kritiko o prvem koncertu APZ. V prvem delu karakterizira z velikim strokovnim znanjem najprej izvajane pesmi, o izvajanju istih pa pravi med drugim: »A izvedba?... O njima jednako ni barem slično pisati kao o rekomiranom zboru bilo bi malo banalno. Več sama perfektna izvedenost pojedinih dionica iz neujugodnega položiture pojedinačnih grial jesi umetniški atributi, koji se ne daju karakterizirati nikakvimi stereotipnimi izrazima kritičarskih sablona. Sam osjećaj

publike nakon koncerta se onim velikim zanosom je dogajal kot se ne zaboravlja. Impresija, koju čovek dobiha nakon koncerta uz poznavanje prilika njihove živote in Ljubljani jest osobito sugestivna, kad se na pojedincima vidi idealna čista ljubeza za umetnostno — narodnim blagom in doba muzičara parazita in ljudi tujinskim importima, koji gledaju v prvom redu egzistenciju lične sinclure. Što je najpričevaljnije kod toga zobra i što ujedno predstavlja največu vokalnu senzaciju i uspjeh Franceta Marolta jest fakat, da je znao u pojedincima komadima vokalnu boju glasova čudnim niansiranjem metamorfozirati in savršen orkestralni zvuk. Bilo je momenta kad je izgledalo, kao da pjeve samo jedan pjevač. Tolika je u tog zobra izjednačenost glasova. Samo ovo izvajanje falsetom, zaista se ne može tražiti obični smrtniku. Sve osjećajem pojedineg pjevaja sažela je dirigentica ruka g. Fr. Marolta, u jedan značaj intenzivan osjećaj, koji dominira, koji osvaja i koji slušača sapinje namjesti i pod čijom sugestijom ostaje sva publike do poslednjega dana pojedine pjesme. Nako muzikalne interpretacije in odličnega fraziranja u izgradjenim dinamičkim pokretima zbor nam je dočarao sva idejna zbiranja pojedinih pjesama. Dirigent g. France Marolt imperativni in autoritativno djeluje na dusu pojedinka i čitavog ansambla, u koji je ujepio i vjerno nasičao sva proizvodnja umjetničke duše kod studiranja pojedine pjesme. Simpatičan je kao kompozitor. Uvijek interesantan. Ne slabon... A najzdraviji idejni u koliko ima na unu spas slovenskoga blaga, koje bilježi poslednji datum svoga života koncem devetaestoga stoljeća. Markantina je pojava sa svim notama izrazitog modernog slovenskoga kompozitora in Matija Tomca. Isti dnevnik je naslednjega dana prinesel od istega kritika poročilo o drugem koncertu. Torkrat se je omejil predvsem na karakterizacijo Foersterja in njegovih pesmi. O zboru pa pravi med drugim: »Sinot se je osjećao veči elan, impozantna izdašnost zobra sa svim detaljima minuciozne i stilске dotjeranosti. Svim članovima Akademskog pjevačkog zobra topla hvala za ovaj estetski užitak, koji je raritet u muzičkom životu Sarajeva. Sve intrige neke Vam budu samo poticale za idejnu čistu narodnu muziku.«

Slično oceno o izvajanju Akademskoga pevskega zobra je prinesla »Jugoslovenska pošta« pod peresom Jova Palavesta, ki pravi med drugim: »Majstor, kao i Tomc, u kompoziciji, g. Marolt je i odličan dirigent koji umije, da bez grotesknog temperamenta, izvuče iz ovog vanredno muzikalnog horu ono što je najbolje, kako u pogledu simetrije dionice tako i u pogledu dinamičkih i polifonskih šaranja i niansiranja. Usprkos izvjesne podudarnosti, da ne kažemo jednoljčnosti, u programu ovaj odlični zbor, na visokom stepenu spojine i muzičke discipline, iz tačke u tačku bio je sve ubjedljivi u izrazu, ne posredni u tumačenju, kao cijelina saživljenoj kompozicijama, dinamički bravurozan, u intervalima savršeno pouzdan i precizan. Nemametljiv u forsiranju, bez primjere da prodoronošči ih posegom postavlja jeftinje efekte, on je i druge večeri bio na još višem stepenu svojih vokalnih nastojanja, koja se kredu linijom čistih umjetničkih raspolaženja.«

Vesela nedeljska kronika

Dež in tujski promet. — Ljubljana je zopet narasla. — Otvarjanje kopališč.

Ljubljana, 2. julija

Zaradi včerajnjih žalostnih zadevščin si ne bomo pregnili preljubega veselja in krijeti si šteje v dolžnosti, da napiše veselo kroniko. Prvi dan je bil v mesecu in še ne dejala povrhu, meščani pa se tudi niso vznenirali zaradi dogodka — čeprav so vaj ljubljanski dogodki, zlasti nedeljski, tako vrzeli vzmenidljivi — ter so uživali v blžnjem miru blagoslovjeni dan. Baš zaradi tega pišemo pri nas nedeljske kronike, ker ne znajo nikteri drugi uživati nedeljske lepežne razinu kritičarskih sablona. Sam osjećaj

veseli pri nas ob slovensih prilikah v lokalih. Tujski promet in lokalni so pri nas nečistoči zvezani, prav tako, kot slovenske prilike in tujski promet, kot preljubo veselje in slovensko razpoloženje. Včasih nas nismo mogre obišči tudi stodostotni tujci (to so seveda redke prilike), ki so tuječi ladi v tem pogledu, da jih je podpiranje tujskoga promita v našem smislu povsem tuge. Skisanih obrazov hodijo po mestu ter v Ljubljano, ozirajo se po rdečih materalih na nebotičniku in cestah ter drhti v bojazni, ko naši domaći tujci vriskajo po cestah in lokalih ter kličajo na korajžo. Včeraj so se oglašali skoraj iz vseh lokalov improvizirani pevski zbori, vse Ljubljana je pela in se pridružila; tako vsele je lahko samo pri nas, in samo pri nas se lahko raznabne tujski promet do takšnih oblik in obsegov. — To sicer ne spada v kroniko, ker je tako samo ob sebi umevno kot nedeljski dež, toda najvažnejše je izmed vsega, kar lahko vsebuje nedeljska kronika.

★

Ljubljana reka je šumeta, vrag je pa spet jez jemal (po napetu »Soča voda je šumeta«). Rea lepo je deževalo vso noč od sobote na nedeljo in včeraj se lahko prishi zopet na ratoči tujci, ki niso obiskujejo nobenih nedelj. Voda je zopet narasla tako visoko, da je začela teči že v soboto zvečer že je pri Čevljarskem mostu. Dno se že zbetonirali ob Čevljarskem mostu do tromostja, pa je zopet voda zahila strogo, prejena s betonirali še nekaj deset metrov dno. Ljudje so veseli takšnih dogodkov. Včeraj so se zbrali ves dan ob Ljubljani in gledali nepremično blato vodo, ki stoji v strugi in ki teče že jez. To je dogodek, ki spada v kroniko.

★

Kopalno sezono otvarjamo v Ljubljani vse leto. Prav tako otvarjamo vsako nedeljo kopalnič. S tem otvarjanjem je tako, kot z večnim odpiranjem nebesnih zapornic. Komaj odpremo kopalno sezono ter jo slovensko napovedno, odnosno pravljemo kopanje na vseh solinčih krajin, že se skisimo vremena in zopet je treba čakati na prihodnjo otvoritev. Ob Ljubljani so se včeraj nekateri solinci po vsej sili. Zemlja je bila tako raznočena, da so nastali v njej popolni klapki, kjer so ležali kopalci. Tako so najlepše otvorili kopalno sezono brez posebnega mazanja s sezonskimi kopalnimi mazilji. Kopalci imajo tudi letos lepo rjavo kožo, čeprav se boli senčijo kot solnicijo, zlasti oni, ki čelajo Ljubljano. Dovolj je,

da se okopljiš le enkrat v Ljubljani, pa porjavaš, kot da si se solnič vso dolgo sezono. Zato je pač potrebno, da slovensko proglaše kopališče na »Špici za našo riviero in da ga modernizirajo samo v tem smislu, da bo vedno dovolj rjave vode.«

Delovanje zminškega občinskega odbora

Skofja Loka, 1. julija.

Novi občinski odbor občine Zminec, ki jo vodi zasluni predsednik g. Pavel Dolinar iz Zmineca, marljivo deluje. Na zadnjih sejah je razpravljal občinski odbor o kategorizaciji občinskih cest in potov. Pri tem so gg. občinski odborniki ugotovili, da v občini Zminec občinski cest prvega reda ni in so se zato ustvarile vse ceste v drugi red. V občini je 39 cest v skupni dolžini 121.600 m. Med najdaljšimi občinskimi cestami so ona od Hribnikove žage skozi Sv. Andrej do Sv. Ožboltu (8 km), nadalje Bodovelska grapa (6 km), pot od Zminec skozi vas Sv. Petra hrib do Stanis (8 km), cesta Log, Valterski vrh do meje občine Crni vrh (7 km), banovinska cesta I. reda mimo Jamnikove ute do meje občine Poljane je dolga 9 km, cesta Gabrk-Zadobje 5 km, Log-Zadobje 5 km. Večina cest si služi pešcem in voznemu prometu, pri čemer je res nujni tudi 8 steza. Prispevki za prekomentno uporabo cest se bodo pobirali v istem iznosu kot lani.

Občinski odbor je nadalje izvolil svoje zastopnike v krajevne šolske odbore tako: Za Gabrk Ivana Mraka iz Loga, Dolinarja Pavla iz Zmineca, Janeza Demšarja iz Loga, Prevodnika Janeza iz Sopotnice, Josipa Berganta od Sv. Florijana in Janeza Erberžnika iz Stanis; za Soro Jakoba Gabra iz Pustala, Janeza Petaca iz Sore, Gašperja Pečnika iz Gosteča in Pavla Ferliča iz Drage; za Skofijo Loko pa Franca Gabra iz Pustala. V občinski kmetijski odbor so bili delegirani gg. Pavel Ferlič, Jakob Gaber, Jože Bergant, Janez Habjan, Josip Markelj in za namestnike gg. Franc Dolenc in Pavel Habjan. Mnogo se je bavil občinski odbor s prošnjami za razne podpore in se je odobrila 8 prisilcem deloma enkratno, deloma stalna podpora, docim se je moral 11 drugih prošnj spričo posmanjkanja sredstev in raznimi drugimi razlogom odkloniti. Zakup licenciranega bika za vasi Pungert, Gosteče, Draga, Dol in Sora se je votiral pod gotovimi pogoji zneskih Din 1500. Povdraljao pa se je na celo, naobječiše, ne kupuje licenciranih plemenskih bikov, ker nima za to razpoložljivih denarnih sredstev, pač pa naj bi kope kupilo posamezni posestniki in kmetovalci, ki jih bo občina prinverga gradnja.

Paralelno z akcijo za zgraditev doma pa deluje klub tudi na tem, da se zgradi od Pesenika za Pristave cesta, od Pristave do Zavrtiča in zasebni ure vožnje od doma pa že postanejo tuji. Ce greš iz Ljubljane v Kamnik ali Kranjsko goro na počitnice, si teci, pa će se tako pristati Janez ali Miha. Tako zahtevajo interesi našega tujskega prometa in njim ne kaže nasproti, da ne bodo trpeli interesi našega našrednega gospodarstva.

Te besede so pa samo nepotreben uvod v tisto, kar moramo enkrat na ves glas povedati. Pri res je poverjena skrb za tujski promet vsega splošnega vrednega gospodarstva, ki pa stoji na stališču, da morajo tujski promet pospeševati tuji in domači tuji sami, oni pa lahko hodijo na lov ali na ribolov celo takrat, kadar zaneset od kod k nam res nekaj pravih tujev, ki bi jih kazalo v imenu tujskega prometa po zdraviti. Morda pa se pospešuje tujski promet tudi z lovom, ribolovom in tarčiranjem. Ce se, naj nam prizadeti gospodarje oproste, da smo se zmotili in naj nam pospešuje uradni popravek, da ni res, da ne pospešuje tujskega prometa z odstotnostjo skoraj na vsaki za tujski promet važni prireditvi, temveč je res, da ni res, da bi se tujski promet ne dal pospeševati tudi s prijetljivi pri dobrem cvečku.

Zivel naš tujski promet in z njim vsi, ki ga tako vzorno pospešujejo!

Paralelno z akcijo za zgraditev doma pa deluje klub tudi na tem, da se zgradi od Pesenika za Pristave cesta, od Pristave do Zavrtiča in zasebni ure vožnje od doma pa že postanejo tuji. Ce greš iz Ljubljane v Kamnik ali Kranjsko goro na počitnice, si teci, pa će se tako pristati Janez ali Miha. Tako zahtevajo interesi našega tujskega prometa in njim ne kaže nasproti, da ne bodo trpeli interesi našega našrednega gospodarstva.

Paralelno z akcijo za zgraditev doma pa deluje klub tudi na tem, da se zgradi od Pesenika za Pristave cesta, od Pristave do Zavrtiča in zasebni ure vožnje od doma pa že postanejo tuji. Ce greš iz Ljubljane v Kamnik ali Kranjsko goro na počitnice, si teci, pa će se tako pristati Janez ali Miha. Tako zahtevajo interesi našega tujskega prometa in njim ne kaže nasproti, da ne bodo trpeli interesi našega našrednega gospodarstva.

Paralelno z akcijo za zgraditev doma pa deluje klub tudi na tem, da se zgradi od Pesenika za Pristave cesta, od Pristave do Zavrtiča in zasebni ure vožnje od doma pa že postanejo tuji. Ce greš iz Ljubljane v Kamnik ali Kranjsko goro na počitnice, si teci, pa će se tako pristati Janez ali Miha. Tako zahtevajo interesi našega tujskega prometa in njim ne kaže nasproti, da ne bodo trpeli interesi našega našrednega gospodarstva.

Paralelno z akcijo za zgraditev doma pa deluje klub tudi na tem, da se zgradi od Pesenika za Pristave cesta, od Pristave do Zavrtiča in zasebni ure vožnje od doma pa že postanejo tuji. Ce greš iz Ljubljane v Kamnik ali Kranjsko goro na počitnice, si teci, pa će se tako pristati Janez ali Miha. Tako zahtevajo interesi našega tujskega prometa in njim ne kaže nasproti, da ne bodo trpeli interesi našega našrednega gospodarstva.

Paralelno z akcijo za zgraditev doma pa deluje klub tudi na tem, da se zgradi od Pesenika za Pristave cesta, od Pristave do Zavrtiča in zasebni ure vožnje od doma pa že postanejo tuji. Ce greš iz Ljubljane v Kamnik ali Kranjsko goro na počitnice, si teci, pa će se tako pristati Janez ali Miha. Tako zahtevajo interesi našega tujskega prometa in njim ne kaže nasproti, da ne bodo trpeli interesi našega našrednega gospodarstva.

Paralelno z akcijo za zgraditev doma pa deluje klub tudi na tem, da se zgradi od Pesenika za Pristave cesta, od Pristave do Zavrtiča in zasebni ure vožnje od doma pa že postanejo tuji. Ce greš iz Ljubljane v Kamnik ali Kranjsko goro na počitnice, si teci, pa će se tako pristati Janez ali Miha. Tako zahtevajo interesi našega tujskega prometa in njim ne kaže nasproti, da ne bodo trpeli interesi našega našrednega gospodarstva.

Paralelno z akcijo za zgraditev doma pa deluje klub tudi na tem, da se zgradi od Pesenika za Pristave cesta, od Pristave do Zavrtiča in zasebni ure vožnje od doma pa že postanejo tuji. Ce greš iz Ljubljane v Kamnik ali Kranjsko goro na počitnice, si teci, pa će se tako pristati Janez ali Miha. Tako zahtevajo interesi našega tujskega prometa in njim ne kaže nasproti, da ne bodo trpeli interesi našega našrednega gospodarstva.

Paralelno z akcijo za zgraditev doma pa deluje klub tudi na tem, da se zgradi od Pesenika za Pristave cesta, od Pristave do Zavrtiča in zasebni ure vožnje od doma pa že postanejo tuji. Ce greš iz Ljubljane v Kamnik ali Kranjsko goro na počitnice, si teci, pa će se tako pristati Janez ali Miha. Tako zahtevajo interesi našega tujskega prometa in njim ne kaže nasproti, da ne bodo trpeli interesi našega našrednega gospodarstva.

Paralelno z akcijo za zgraditev doma pa deluje klub tudi na tem, da se zgradi od

Danes vefilm monumentalne vsebine z Elizabeto Bergner

CARICA KATARINA

Sijaj in razkošje ruskega dvora. Preteklost svetovne slave vstaja pred nami. ELITNI KINO MATICA. Predstave danes ob 4., 7. 1/4 in 9. 1/4 uri zvečer. NOV ZVOČNI ZURNAL SENZACIONALNE VSEBINE.

DNEVNE VESTI

— Ali pride v učiteljskem udruženju do sporazuma? Včeraj so se pričela v Beogradu povezovanja glavnega odbora JUU. Na tem sestanku je glavni odbor še enkrat dosegel doseči v učiteljskem udruženju sporazum. Zagovorniki sporazuma v glavnem odboru so sestavili skupno izjavlo in jo izročili plenumu. V izjavi so v glavnem ugotovitve opozicije o delu glavnega odbora in predlogi glede nadaljnega dela. Plenum glavnega odbora je že v začetku spoznal potrebo, da se že v začetku za sporazum dočopi posebna baza. Glavno vprašanje je bilo sistem glasovanja na prihodnji glavni skupščini, potem pa vprašanje predsednika Damjana Rašita. Zagovorniki sporazuma so zahtevali tajno glasovanje in od te zahtev niso hoteli odstopiti. Vse kaže, da bo v učiteljskem udruženju končno dosegel sporazum.

— Priprave za potovanje naših pravnikov v Bolgarijo. Udrženje že mednarodno pravo obvešča prijavljene uddeležence za poset bolgarskih kolegov, da odpelje parnik iz Beograda v četrtek 5. t. m. ob 14.20. Vozni listki do Radujevca in za vlak skozi Bolgarijo in za povratak preko Caribroda se dode pri »Putniku« za četrtnično ceno. Oni izletniki, ki bi ne mogli odpolovati s parnikom, se odpeljejo v soboto 7. t. m. ob 11. z vlakom iz Beograda. Potni list je individualen, vsak si ga preskrbi sam. Našega dejanja izletniki ne smejo jemati s seboj v Bolgarijo.

— Velik uspeh polkovnika Šunigina v inzenzurah. V Aachnu so imeli te dni velik mednarodni jahaški turnir, ki je na njem zastopalo našo državo znani jahači polkovnik g. Vladimir Šunigin s tremi konji. Klub ostri konkurenči je dosegel zelo lep uspeh, saj je odnesel tri nagrade. Njegov uspeh je tem večji, ker je imel za sodnika inozemca, dočim so sodili jahače drugih držav domači sodniki. Polkovnik g. Šunigin, ki živi, odkar je bil upokojen, stalno v Ljubljani, k uspešnemu nastopu na mednarodni jahašni prireditvi iskrreno čestitalo!

— Vseslovenski kongres medicincev.

Včeraj je bil otvorjen v Beogradu V. vseslovenski kongres medicincev. Iz Češkoslovaške in Pojske je prispele na kongres 150 delegatov. Predsednik udrženja jugoslovenskih medicincev Momčilo Katačić je pozdravil češke in poljske študente, za njim je pa spregovoril na svečanim otvoritvi konresa rektor beograjske univerze Gaja, ki je pozdravil študente, slušatelje medicine slovenskih držav. Dekan medicinske fakultete Radosavljević je pozdravil kongres v imenu medicinske fakultete. Za njim je govoril dekan Masarykove univerze v Brnu dr. Bouček o solidarnosti slovenskih narodov.

— Seja sveta industrijskih zbornic. V Beogradu je bila včeraj seja sveta industrijskih zbornic, na kateri so bili ustavljeni stalni odbori. Na dnevnem redu je bilo vprašanje socialne zakonodaje. Posebni odbor bo proučil efekt socialne zakonodaje za delodajalcev in delavce, potem bodo storjeni na merodajnem mestu potrebnih koraki. Obširna debata se je razvile o kartelih, ki se o njih zadnje čase mnogo razpravlja. Svet je odobril delo komisije v tem vprašanju, ki je zavzela stališče, da se zakonodajnim potom uredi ustavljanje kartelov, kakor tudi kontrola nad njihovim poslovanjem, ker bo s tem ohranjen ugled narodnega gospodarstva. Razpravljalje se je tudi o akciji »Svoji k svojim« ter o reviziji obrtnega zakona.

— Nov pooblaščeni inženjer. Ministrstvo javnih del je dovolio inženjeru Arnoldu Zupančiču iz Ljubljane javno prakso na vsem ozemlju države specijalno iz elektronskih strok.

— Slovenci v Ameriki. V Greensburgu je vlak do smrti povozil Florijana Ovsec. Pokojni je bil doma iz fare Stopice pri Novem mestu in v Ameriki je bival 28 let. V Clevelandu je nenadoma umrl Alojz Strukelj, star 43 let, doma iz vasi Kompolje, od koder je prišel v Ameriko pred 21 leti. Zestrpljenju krvi je podlegla v Clevelandu Roza Juroj iz Ribnika pri Metliki.

— Delo dobe. Borba dela v Ljubljani sprejme za takoj žagerja, šoferja in hlapca.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo in soporno vreme. Včeraj je po malem deževalo skoraj po vseh krajinah naše države. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 26, v Ljubljani 24,4, v Beogradu in Skopju 24, v Mariboru 23,6, v Sarejevu 23, v Zagrebu 22. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761,7, temperatura je znašala 13,2.

— Nesreči in nezgode. Jurka Jurčič, stanovanja na Sv. Petru cesti 43, je danes teko nesrečno padla na hodniku hotela Lloyd, da je dobila notranje poškodbe in so jo morali prepeljati v bolnišnico. Sin posnetnika v Podkraju, obč. Rateče pri Židaniem mostu, Jože Koritnik se je včeraj po nesrečnem naključju s samicom obstreljil v levo dlan. Posnetnikova žena Marija König je včeraj pada s češnje in je dobila notranje poškodbe. 13letnemu Stanku Kajžiju, sinu posnetnika na Bledu so se včeraj spiašili konji. Prišel je pod voz in si pri tem zlomil levo nogo, dobil pa je tudi notranje poškodbe. Južne Kuhelj, delavec z Viča je včeraj v neki ljubljanski gostilni začel v prepričju, da je nekdo z nožem sunil v vrat. V Stari Loki so se včeraj fantje sprekli. Nastal je pretep, ki ga je zlasti hudo občutil tesarski pomočnik Janez Hafner iz Škofje Loke. Fantje so ga z noži oklali po vsem životu in so v ljubljanski bolnišnicu ugotovili, da ima 10 ran. Že 30. junija so v bolnišnici pripeljali nezavestnega Ivana Mišiča iz Planine pri Raketu. Preiskava je pokazala, da ima notranje poškodbe in pretresene možgane. Kako je dobil poškodbe, se ni moglo dognati. Mišič se danes še ni zavedel.

— Mistična smrt bogate kmetice. V vasi Stankovici blizu Petrinje je te dni izginila bogata kmetica Jana Ševar roj. Krajačič. Govorilo se je, da je mogče, tudi da jo je ubil mož, odnosno da so jo zadavili razbojniki. Nekateri so celo govorili, da so jo odnesle vile. Njen mož je imel pričinjo, ki jo je žena večkrat žalila, za kar je bila obsojena na sedem dni zapora. Te je

— Ij Narodna čitalnica v Ljubljani bo imela v torek dne 10. julija 1934 ob 8.15 uri zvečer v posebni sobi restavracije »Zvezda« svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom.

— Ij Namesto vence na krsto pokojnega g. očeta mestnega uradnika Viljema Pleska je darovalo uradništvo mestnega vložišča, registratore in odprtvoštvo 250 Din za mestne revije v Trnovem.

je tako potro, da je skočila v Kolpo. Njeno truplo je ležalo več dni v vodi. Zdaj se srečo o njeni smrti najrazličnejše govorijo.

— Ubil mož, da bi živel s njegovo ženo. Blizu vasi Lipovac pri Osijeku so našli v soboto mrtvega Antona Matjaševića, ki ga je ubil v sporazumu z njegovo ženo Adam Matjašević. Fanti je imel z Matjaševičevim ženo ljubavno razmerje in ker mu je bil mož v napotki, da je včeraj.

— Samonor. Včeraj ponoči se je obšla v Karlovcih sproge znanega trgovca Dragotina Čvara Jaziga Čvar. Policija je zasilala vse stanovnike Čvarove hiše, toda nihče ni mogel povedati, kaj bi bilo pognoval Čvarovo ženo v smrt. Najbrž si je končala življenje v hipni duševni zmedenosti. Bila je namreč zelo nervozna.

Nosečim ženam in mladim materam pomore naravnega »Franz Josefova« gradiča urejenega želoda in črevesja. Glavni zastopniki modernega državilstva za žensko preizkusili, da »Franz Josefova« voda v največih slučajih učinkuje hitro, sigurno in brez bolečin. »Franz Josefova« gradiča se dobri v vseh lekarnah, drogerijah in spektriskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Ij Škoda bo nastala, ker so moralni ustanoviti dela na Gragu. Dokončati bi morali vse feste vrtnarska dela, ki so jih končali nepol. Terasa na utrdbah je bila že skoraj povsem urejena, so morali nehati delati. Ob robu so na nji v krogu zasnovali pot, okroglo ploskev so pa nasuli z rodovito zemljoi, da bi jo preuredili v gredo. Zdaj je pot na teraso odprtta, čeprav delo še ni končano. Ljudje mandrajo po zravnani ploskvi ne glede na to, kje je določeno za hojo in kje ne. Ljudje teptajo po travi na obrobjih v drevoredu, čeprav je tam napeta bodeča žica. Za vsako del zemlje bi moral biti posebej čujav, ker pri nas ljudje nimajo nobenega smisla za skupno last ter po poznavi meje, kaj se sme in kaj ne. Dohod na utrdbah naj bi zaprli, dokler ne bo delo končano, da ne bodo ljudje uničili še tega, kar je že narejeno. Zdaj nekateri plezajo po brežinah, ki so še komaj nasute in rahle, da se rušijo, še preden se jih je oprijala ruša. Zopet drugi pa kažejo korajžo na ta način, da plezajo po trdnjavskem zidovju. Vsekakor bi bilo najbolje zapreti vse dohodek k šancam, kar je že bolj potrebno kot prej, ko so delali.

— Ij Zelo nevaren most je na trnovski zaporici, ker so tla že na več krajin preluknjana. Prvotno ta most sicer ni bil namenjen za pešce, ampak samo delavcem, ki dvigajo in spuščajo zapornice, ker je pa bil prehod neoviran, ki dohodil čez čedjal v več ljudi. Na tem kraju je sploh zelo potreben most, ker je prevelika razdalja med Šentjakobskim in trnovskim mostom. Prehod ni prepovedan, zato bi morali popraviti most, ker so tla že zelo slaba. Na nekaterih krajinah so takšne luknje, da pada noge skozi. Če pa že ne nameravajo popraviti mostišča, naj zapro prehod, sicer bodo nesrečne neizogljivne.

S 1. julijem nov vojni red avtobusne proge Dolenjske Toplice - Novo mesto

S 1. julijem se je spremenil vojni red avtobusne proge, ki vzdružuje redno zvezo z Novim mestom in Dolenjskimi Toplicami naslednje: Ob nedeljah in prazničnih odhajah iz Novega mesta ob 10.35, 13.45 – iz Toplic ob 7., 11.30. Ob delavnikih odhaja iz Novega mesta ob 10.35 in 16.30 – iz Toplic ob: 7., 11.30 in 15. Zveza k vsakemu osebnemu vlagu v Straži!

— Ij Delo v Ljubljani je danes počivalo. Vode sicer ni mnogo v strugi, vendar niso mogli delati. Zapornice v Trnovem niso odprli, a v zaprti del struge se je natekel precej vode iz kanalov in čez zaslimi jezi pri Cevljarskem mostu. Od spodaj navzgor tudi pritiskova voda precej visoka, tako da je zatira voda na vse strugi od ustja Gruberjevega prekopa do zaslimine jezu. Jutri bodo najbrž lahko nadaljevali delo. Posebne škode voda ni napravila. Cej je ne bo več motile deževje, bodo delo lahko končali čez dober teden.

— Ij Srbski guslar na naših ulicah. Slep srbski guslar pojede igra te dni na naših ulicah. Včeraj je sedel po turšku na hodniku pred litarivo na Tyrševi cesti. Izral in pel je s pravim čustvom, toda ni se produciral kot »umetnik«, da bi se kazal ljudem, kakor so se pri nas že nekateri guslari. Slepec si služi gremak kruha. Star je že in očitno je, da je mnogo prestar ter ne poza za zabavo. Pravi tip srbskega guslarja je, kakršni so peli njega dan in Srbi med ljudstvom ob žalostnih, mravnih časih. Pri nas gledajo ljudje guslarja kot nenavadno prikazan in brez razumevanja za pristno srbsko narodno pleso, kot tudi brez razumevanja za guslarjevo bedo.

Danes senzacionalni film Orijenta

KISMET

Razkošje Orijenta, harem, ples, ljubezen

ZVOČNI KINO DVOR

Predstave danes ob 4., 7. in 9. uri
Cene Din 4.50 in 6.50

— Ij Narodna čitalnica v Ljubljani bo imela v torek dne 10. julija 1934 ob 8.15 uri zvečer v posebni sobi restavracije »Zvezda« svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom.

— Ij Namesto vence na krsto pokojnega g. očeta mestnega uradnika Viljema Pleska je darovalo uradništvo mestnega vložišča, registratore in odprtvoštvo 250 Din za mestne revje v Trnovem.

— Ij Šinovi mestnih učilščencev se današ ob 15. odpeljejo z avtobusom na 24dnevno letovanje v Kamno gorico, kamor jih pošlje Bolniška blagajna ljubljanskih mestnih učilščencev. Mladino sestavlja član načelstva g. Oblak in učitelj g. Haviček, s hrano jih bo pa preksrel penzion. »Jelovca«, ki je tudi last načelnih mestnih učilščencev in s svojo izvrstno kuhinjo slovi med vsemi izletniki.

— Ij Javna dražba. V torek dne 3. julija t. l. ob 9. uri bo v mestnem skladisku na Jelševici cestni javna dražba zarobljenih predmetov.

— Ij Ura sumljivega izvora. Policija je aretirala nekega postopnika in pri njem našla srebrno žensko uro brez kazalcev. Aretrirani je navedel, da je uro načel za novo Šišensko cerkvijo ob progli. Policija sumi, da je uro ukrađena. Kdo je pogreša, naj se oglaši na policijski upravi.

— Ij Po treh letih najdeno kolo. Dekorativni slikar Ivan Grabec iz Zg. Šiške, je na cestni ustavil nekega kolesarja, ker je v kolenu spoznal lastnino trgovca Iv. Širbira iz Domžal, kateremu je bilo kolo ukrađeno pred tremi leti v Ljubljani na Gospodskih cestnih cestih. Pri zaslišanju na policiji je kolesar izjavil, da je kolo kupil pred dobrim mescem ob nekem Antonom Rozmanom.

Iz Trbovelj

— Rudarski shod. Danes ob 4. uri polegno bo v tujaznjem delavskem domu velik shod rudarskega delavštva, ki ga sklicuje II. skupina rudarskega delavštva kot zastopnika vsega rudarskega delavštva. Na shodu se bo razpravljalo predvsem o redukcijah mezd, deputativu, premoga, o pomakniti kopačev v nižjo kategorijo itd. Nasledilo bo več govornikov. — Ciril-Metodovska kresovanja. Tukajšnja ženska in moška podružnica CMD pripelita običajno kresovanje v sredo dne 4. julija ob 20. uri zvečer na sokolskem letnem telovadišču. Vljudno vabljena vsa društva in ostalo občinstvo k tej narodni prireditvi.

— Velika gasilska vaja trboveljske župe. Na praznik sv. Petra in Pavla je organizirala tukajšnja gasilska župa velika gasilsko vajo, na kateri so sodelovali vse trboveljske gasilske čete. Po načrtu je izbruhnil namisleni ogenj okrog 3. ure po pooldine v Planinski vasi, to je dobro uro hoda iz Trbovelj strmo v hrib. Gasilska četa Trbovelje rudnik je v največji naglici in z največjim naporom spravila svoje motorke s cevnim orodjem v razmeroma kratkem času do vodnega rezervarja v Kleku, od koder je napeljala cevni pot vodni potniški poti proti Planinski vasi, pri čemer je pomagala gasilska četa Klek, dočim sta s tega smeri pogorišča in na namislenem pogorišču samem napeljivali cevi gasilski četi Trbovelje trg in Sv. Katarina. Kljub silni oddaljenosti vodnega rezervarja od namislenega pogorišča se je z največjim naporom gasilske, ki so po strinjih gorskih potih pod Sv. Planinom prenali motorke v cevni orodje, posredno pa v poldruži urti spraviti vodo iz rezervarja v Kleku na namisleno pogorišče. Disciplina in požrtvovanost vseh oddelek je bila vsozorna in so vse naloge bile točno po načrtu izvršene. Gasilske čete Trbovelj in okolice so, kakor je opetovan v resničnosti, tudi pričevale, da so odlično delovali.

— Lepa vidovdanska prosilava. Tudi letos je tukajšnja šola zaključila šolsko leto s primerno vidovdansko prosilavo. Po službi božji so se zbrali v sokolski dvorani, kjer se je vršila slavnost, Solarji, starši in mnogo drugega občinstva. Solski upravitelj Alojz Krajnc je spregovoril najprej o pomenu dneva, za tem pa so šolarji na stopu z delom, ob zavetnikom sv. Mihailem (»Mičarji«) in hlapci. Lepa so zavetnikom sv. Marinko, Lastu, br. Marinčič, Hotelor br. Leskovica, L. Kajaznik br. Trpinja, Isteklošem br. Drašlerja I., ter Spitev br. Eyperja so v polni meri stolnici svoje dolžnosti. Prav dobra sta bila tudi starca br. M. Prebila in P. Horvata. Ostale vloge naroda in vodstvo so bile dobro pogodene, le izgovarjava, da morala biti prilagojena drugim vlogam.

— Krasna sceniera in kostumi, ki jih je načinil na razpolago narodno gledališče, so mnogo pričavigli, da so dobro uspešni. Obč

Ponson du Terrail: 59

Lepa židovka

Roman.

— Kaj naj storim?
— Da se odločite, ali hočete napisati pismo, ki ga vam bom narekoval, ali ne.

— Kaj pa če vašo zahtevo odklonim?

— Bo moj prijatelj Clodion de Main-Hardy že vedel, kaj naj stori z menem?

Prestrašena se je ozrla markiza de Beaureverger na kapitana, ki pa ni spregovoril niti besedice v njeno obrambo. Razumela je, da bi jo Gaskonca brez pomisla ubila in zato je vprašala z drhtičnim glasom:

— Kaj pa naj napišem?

Sedite k mizi in vzemite tole pero.

Markiza je ubogala in Coarasse ji je začel narekovati:

«Gospod guverner!»

— Ah! — je sepetala, — guvernerja? Pa naj bo, nadaljuje!

Coarasse je nadaljeval:

«Ker me veste hudo peče, vam pišem to pismo.»

Zaničljivo se je nasmehnila, toda pisala je:

— Nadaljujte, — je zamrmljala.

Coarasse je narekoval:

«Biла sem glavni vzrok smrti večih vrhov plemičev. Pol mesta sem palnila v žalost in zdaj hočem vsaj deloma povrniti storjeno zlo. Še danes odidem v samostan...»

Markiza se je zdržala.

— Kar pišete, madame, — ji je zapovedal Coarasse hladno.

Clodion je grozeče dvignil svoj meč in markiza se je znova sklonila nad parir.

Grof je pa nadaljeval:

«V kateri samostan pojdem, tega ne bo nihče zvedel, ker hočem biti od tega trenutka mrtva za svet. Prosim vas, gospod guverner, da obvestite mojega moža o tem mojem koraku in mu sporočite, da me nikar ne išče. Prosim vas tudi, da izpustite grofa Filipa de Blasac in žuda Samuela ter dovolite njegovi nečakomini vrneti se v Bordeaux, da bo lahko živel v mestu v miru in zadovoljstvu.»

Markiza je vrgla proč pero.

— Ne, ne! — je vzkliknila, — tega ne bom nikoli napisala.

— Zabodite jo, prijatelj! — je dejal Coarasse Clodionu.

Clodion je zopet dvignil meč in v smrtnem strahu je markiza znova vzele pero in dokončala stavek.

— Zdaj pa podpišite, madame, — ji je zapovedal Coarasse.

Markiza se je na koncu pisma podpisala.

— In vi res mislite, da pojdem v samostan? — je vprašala tiho.

Coarasse se je zasmajjal in odgovoril:

— In vi res mislite, da vas izpušta vzdai, ko vas imava končno v svojih rokah?

— Kaj pa namenava storiti?

Vsa razkačena se je ozirala zdaj na

Clodiona, zdaj na Coarasse in markiza de Beaureverger, ki ni niti s prestom ga-nit, da bi jo zaščitil:

— Madame, — je dejal Coarasse, — ura je odbila komaj polnoč. Torej imamo še pet ur časa. Ogrnite plašč in po-dajte nama roke.

— In potem?

— Potem vas odvedeva otdob.

— Kaj pa hočeta storiti z menoj?

— Boste že videli.

Vsa obutpana se je ozrla na kapita-na de Beaureverger.

Ta je menda razumeł neno grozo, ni pa odgovoril.

— Ali hočete še piti? — je vprašal Coarasse ranjenca.

— Da!

Grof mu je podal še en kozarc vode in vprašal:

— Ce bi mogli sušati meč, ali bi se zavzeli za markizo?

Kapitan je odkimal z glavo.

— Torej priznate, da zastariš kazen, ki jo zadene?

Markiz je pritrdil.

— No torej, — je nadaljeval Coarasse, — poslušajte moj predlog. Vsta-ti ne morete, jaz in moji prijatelji pa ne moreva ostati tu, ker morava odvesti markizo. Po našem odhodu vam ne bo nihče priskočil na pomoč.

— In kaj še? — je vprašal markiz s slabimi glasom.

— Dajte mi častno besedo, da nikomur ne boste niti z besedico omenili, kaj se je tu zgodilo.

— Imate jo, — je odgovoril markiz.

— Odnesemo vas na vašo posteljo, kjer boste imeli pri rokah zvonček, s katerim boste lahko po našem odhodu poklicali na pomoč.

Markiz je prikalil.

Coarasse ga je prikel pod roko in odnesel v spalnico. K postelji mu je pristavil mizico z vrčem vode in kozarcem.

— Madame, — se je obrnil potem k markizi, — izvolite se potruditi z na-ma.

Markiza se je proseče ozrla na ka-pitana in na zvonček v njegovih rokih, toda ranjenec je odgovoril samo z brezpoembrem in nasmehom.

— Ah! — je vzkliknila markiza končno in se plaho ozrla na Coarasse.

— Zdaj sem v vaših rokah, toda će vam uidev...

— No, no, — je odgovoril Coarasse mirno, — saj dobro veva, kaj bi najučakalo, če bi zopet prišel v svojo pa-lačo. Da se pa to ne bo moglo zgoditi, ukrenea vse potrebno. Zdaj pa na pot!

Clodion je ognil markizi svoji plašč in ji potegnil kapuco čez glavo.

— Zbogom, gospod kapitan, in opro-srite mi, — je dejal Coarasse in segel ranjencu v roko. — Upam, da boste okrevali.

— Hvala, — je odgovoril markiz.

Potem se je pa obrnil k steni, da bi se mu ne bilo treba posloviti od markize.

Clodion je prikel markizo de Beau-sejour za roko in ko so stopili na hodnik, ji je zaščepetal.

— Dobro premislite, kar vam zdaj povem, madame. Skozi pol mesta pojedemo in kljub rani uri bomo srečali po-uficah mnogo ljudi, ki bi jih mogli po-

DEKLE ZA VSE
ki zna kuhati, stara 25 do 30 let, dobi takoj nameščenje proti mesecni meži 300 Din. — Go-spa veleposetnika Zwilling, Zdenčina pri Zagrebu. 2197

ZENSKO KOLO
rabljeno, prodam. — Vič, Cesta na Dobrovo št. 4. 2198

MALINOVEC
pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v

LEKARNI DR. G. PICCOLI,
LJUBLJANA, Dunajska c. 6

NUDIMO VAM
za majhen denar dobra oblačila.
A. PRESKER,
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 14. 67

**Tudi Vaša
obleka
bo kakor
nova.**

**tačko jo pustite kemično cistitu
in barvati v tovarni**

JOS. REICH
LJUBLJANA,
Poljanski nasip št. 4-6
Pralnica — svetilolikalnica

VLOGO
Zadružne gosp. banke, na 91.000
Din prodam proti gotovini. —
Ponudbe: Oder, Zagreb, Vlaška
ulica 125.

LETOVISCARJI!
V Ljubljem na Gorenjakem —
sprejem preko počitnic solidnega samca.

LOKAL Z IZLOZBO
tako oddam. Ogleda in poizve-se: Stari trg 15, Ljubljana. 2199

NAJCENEJŠA KURJAVA
iz suhih bukovih kratko rezanih odpadkov od žage. Dostavlja tudi na dom. — Ivan Šikić, tovarna parketov, Metelkova ulica št. 4. Telefon 2244. 2184

idatci na pomoč. Svetnjem vam pa, da tega ne storite.

— Zares, — je pripomnil markiza ironično.

— Gotovo boste razumeli, — je spregovoril Coarasse, — da ljudje, ki cavajo kakor midva, ne gledajo dosti na svoje življenje. Ce je vam prišlo na misel klicati na pomoč ljudi, bi vam priskočili na pomoč že prepozno.

— Ah, — je zaščepetal markiza.

— Kakor gotovo sem Clodion de Main-Hardy, — je pripomnil cheva-lier, — vas brez premisleka prebodem z mečem.

— O tem niti najmanj ne dvomim, — je odgovorila markiza hladno, — in zato se vama tudi ne upiram.

— To je tudi edino pametno, kar morete storiti, — je pripomnil Clodion.

Zaro Agha umrl

Bil je trinajstkrat oženjen in imel je 65 otrok — Zdrav-niki domnevajo, da je bil star 120 let

V Istambulu je umrl v petek po kratki bolezni najstarejši mož sveta Turek Zaro Agha. Ne ve se točno, koliko je bil star. Doma je bil iz okolice Van v vzhodnem Kurdistangu. Njegovo rojstvo ni nikjer zabeleženo, pač je pa

möči je prekašal vse svoje tovariše, pa tudi vse svoje sinove. Njegova dva zadnjia sinova, ki sta ostala živa izmed mnogih njegovih otrok, sta morala kot stoljetna starca opustiti nosaški poklic in ostala sta v breme očetu. Zadnji je bil Zaro Agha vojak še kot 125letni starec, ko se je leta 1898 udeležil kot turški dobrovoljec grško-turške vojne.

Ker je postajal zadnja leta že močno privlačna atrakcija, se je dal po sve-tovni vojni izvabiti na potovanje v Pariz, pred tremi leti ga je pa povabilo neko protialkoholno društvo v Ameriko. Zaro Agha je bil namreč rednek primer abstinenčne in zmernosti. Svoj živ dan ni bil alkoholnih pijač in tudi mesi ni nikoli jedel. Glavna hrana mu je bilo sočivje, mleko, maslo, jogurt in sir; pač je pa rad pil močno črno kavo. Ameriško društvo mu je plačalo takrat 500 dollarjev na teden. Ko se je čilji starac vrnil iz Amerike in porabil ves denar, je dobival od stambuškega magistrata skromno pokojnino.

Zaro Agha je bil trinajstkrat oženjen in imel je 65 otrok. Tudi sicer je bil v fizični pogledu izreden pojav. Pred 35 leti so mu namreč zrasli novi beli zobje in novi črni lasje, ki pa svoje barve niso dolgo ohranili. Zadnje čase, ko je bil že bolan, so napravili zdravniki več rentgenskih posnetkov strukture njegovih kosti. Zdravnikom je bil Zaro Agha sploh zagoten. In na podlagi teh posnetkov zdravniki določili dobitno vremenu. Ko pa so bili Turki poraženi in ni bil plačal, je odležil 120 let.

Tragična smrt Maksa Pallenberga

V tork dopoldne je postal žrtev letalske nesreče v Karloviči Varih

V tork dopoldne je priletel z Dunajem preko Brna v Prago z letalom berlinske Lufthantse slavnemu berlinskemu igralecu Max Pallenbergu. Namenjen je bil v Karlove Vary, kjer naj bi kakor vsako leto gostoval v treh predstavah. Ker naj bi bil nastopil že v sredo dopoldne, se mu je mudilo. Redno letalo češkoslovaške zračne proge pa v tork v Karlove Vary ni letalo, zato je zaprosil Pallenberga za posebno letalo, ki je bilo kmalu pripravljeno. Bilo je letalo tipa OK-A-D-B s tremi motorji, ki ga je dobila zračna družba lani jeseni. Za pilotiranje posebnega letala je bil določen izkušeni pilot Karel Tomiček. Tuk je pred odhodom se je priglasil še en potnik, in sicer sin ravnatelja teleskorne tovarne v Helsingforusu Maks Skurnigg, ki je bil priletel z Brna. Letalo je startalo ob 11.25 kmalu po nevihtih ob razmeroma ugodnem vremenu. Nizki oblaki so pa prisiliли pilotom, da je letel nizko.

Ob 12.15 se je pojavilo letalo točno po določenem redu na obzoru karlovičkega letališča. Letalo je še vedno dobrih 70 m nad zemljo. Očividci pri-povedujejo, da so dobro videli, kako se pilot pripravlja spustiti se na tla. Ko je bilo letalo še dobrih 200 mdaleč od letališča, so gledalci opazili, da sta na-enkrat padla iz njega dva velika predmeta, letalo je preletole še dobrih 150 m, potem se je pa obrnilo z motorji navzdol. Z vso silo je treščilo na tla in se zarilo v zemljo na travniku komaj 50 m od meje letališča. Trenutek je ostalo v tej legi, potem se je pa prevrnilo na hrbot in nepremično obležalo. V naslednjem hipu so prihiteli uslužbenici letališča. Bali so se, da bi se letalo ne vnelo, toda pilot je bil še tollik prizapel, da je zaprl motorje.

Kmalu so potegnili izpod razbitega letala oba potnika in pilot, vse tri že mrtve. Vsaka zdravniška pomoč bi bila zamašena. Vsi trije so imeli počene lobanje in možgani so ležali raztreseni po tleh. Tehnična komisija iz Prage je tako prispela, da ugotovi vzrok katastrofe. Katastrofa je nastala zato, ker sta se med poletom odtrgali obe višinski krnilji. Tako pilot ni mogel več preprečiti katastrofe. Letalo je izgubilo ravnotežje. Preiskava je dognala, da so bili višinski krnilji, s katerimi sta bili pritrjeni krnilji, iz slabega materijala. Strokovnjaki izključujejo možnost, da bi bil močan veter odtrgal krnilji. Sicer pa močnega vetera itak ni bilo.

Pallenberg je bil rojen na Moravskem, kjer je tudi začel svojo kariero. Bil je po vsem svetu znan komik in scenarist, je tudi Haškovega Švejka, ki je v njem igral glavno vlogo. Njegova smrt je posebno tragična, če pomislimo, da je najraje potoval z letalom in da je imel za seboj že mnogo poletov.

Najbolj se je zanimal za opijočo vas pokojni profesor Calmette, čeprav je ved